EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 23.1.2026
COM(2026) 47 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

maataloustukirahaston menoista

Varojärjestelmä 7-12/2025

1. TAULUKKO MÄÄRÄRAHOJEN ALUSTAVASTA KÄYTÖSTÄ 31.12.2025

Tässä kertomuksessa esitetään alustavat tiedot Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahasto) vuoden 2025 talousarvion toteutumisesta 31.12.2025. Yksityiskohtaiset tiedot löytyvät jäljempänä olevasta taulukosta. Toteutumisen tasoa verrataan vastaaviin vuoden 2025 talousarvioon sisältyviin määrärahoihin.

Varainhoitovuosi 2025 [1]

MAATALOUSTUKIRAHASTON MÄÄRÄRAHOJEN ALUSTAVA KÄYTTÖ 31.12.2025

miljoonaa euroa

		Talousarviomäärärahat [2]	Menot 15.10.2025	Ennuste komission suorista menoista 31.12.2025 saakka	Varainhoitovuoden 2025 kokonaismenot	Käyttö	Menojen ja määrärahojen välinen erotus	
		milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	%	%	milj. euroa
		A	B	C	D = B + C	E = D/A	F = E – 100 %	G = D – A
	Menot	***39 975,9***	***40 853,4***	***10,9***	***40 864,4***	***102,2 %***	***2,2 %***	***888,5***
08 01	***Maatalous- ja meripolitiikka -klusterin hallinnolliset tukimenot***	***2,7***	***2,7***	***0,0***	***2,7***	***100,0 %***	***0,0 %***	***0,0***
08 01 01	**Euroopan maatalouden tukirahaston tukimenot**	**2,7**	**2,7**	**0,0**	**2,7**	**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0**
08 02	***Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto)***	***39 973,2***	***40 850,7***	***10,9***	***40 861,7***	***102,2 %***	***2,2 %***	***888,5***
08 02 01	**Maatalousalan varaus (* s. 2)**	**280,2**	**255,3**		**255,3**	**91,1 %**	**-8,9 %**	**-25,0**
08 02 02	**YMP:n strategiasuunnitelmien mukaiset alakohtaiset interventiotyypit**	**1 795,2**	**1 728,9**		**1 728,9**	**96,3 %**	**-3,7 %**	**-66,3**
08 02 02 01	Hedelmä- ja vihannesala	769,0	783,9		783,9	101,9 %	1,9 %	14,9
08 02 02 02	Mehiläishoitoala	58,0	51,9		51,9	89,5 %	-10,5 %	-6,1
08 02 02 03	Viiniala	884,0	833,4		833,4	94,3 %	-5,7 %	-50,6
08 02 02 04	Humala-ala	2,2	2,2		2,2	100,0 %	0,0 %	0,0
08 02 02 05	Oliiviöljyn ja syötäväksi tarkoitettujen oliivien ala	45,0	37,5		37,5	83,2 %	-16,8 %	-7,5
08 02 02 06	Muut alat	37,0	20,0		20,0	54,1 %	-45,9 %	-17,0
08 02 03	**YMP:n strategiasuunnitelmiin kuulumattomat markkinoihin liittyvät menot**	**1 065,0**	**1 072,4**	**0,0**	**1 072,4**	**100,7 %**	**0,7 %**	**7,4**
08 02 03 01	POSEI ja Egeanmeren pienet saaret (lukuun ottamatta suoria tukia)	226,0	231,1		231,1	102,2 %	2,2 %	5,1
08 02 03 02	Maataloustuotteiden menekinedistäminen – Yhteistyössä hallinnoitavat yhden jäsenvaltion ohjelmat	81,0	72,5		72,5	89,6 %	-10,4 %	-8,5
08 02 03 03	Maataloustuotteiden menekinedistäminen – Komission suoraan hallinnoimat usean jäsenvaltion ohjelmat ja toimet	40,0	40,0	0,0	40,0	100,0 %	0,0 %	0,0
08 02 03 04	Koulujakelujärjestelmät	200,0	185,8		185,8	92,9 %	-7,1 %	-14,2
08 02 03 05	Oliiviöljy	p.m.	0,0		0,0			0,0
08 02 03 06	Hedelmät ja vihannekset	393,0	410,1		410,1	104,4 %	4,4 %	17,1
08 02 03 07	Viini	125,0	132,8		132,8	106,3 %	6,3 %	7,8
08 02 03 08	Mehiläishoito	p.m.	0,0		0,0			0,0
08 02 03 09	Humala	p.m.	0,0		0,0			0,0
08 02 03 10	Julkista ja yksityistä varastointia koskevat toimenpiteet	p.m.	0,0		0,0			0,0
08 02 04	**YMP:n strategiasuunnitelmien mukaiset suorien tukien interventiotyypit**	**36 143,6**	**37 216,2**		**37 216,2**	**103,0 %**	**3,0 %**	**1 072,6**
08 02 04 01	Kestävyysperusteinen perustulotuki (** s.2)	18 009,6	18 773,3		18 773,3	104,2 %	4,2 %	763,7
08 02 04 02	Kestävyysperusteinen täydentävä uudelleenjakotulotuki	4 019,0	3 977,3		3 977,3	99,0 %	-1,0 %	-41,7
08 02 04 03	Nuorten viljelijöiden täydentävä tulotuki	700,0	696,6		696,6	99,5 %	-0,5 %	-3,4
08 02 04 04	Ilmasto- ja ympäristöjärjestelmät	8 701,0	9 076,7		9 076,7	104,3 %	4,3 %	375,7
08 02 04 05	Tuotantosidonnainen tulotuki	4 472,0	4 474,9		4 474,9	100,1 %	0,1 %	2,9
08 02 04 06	Puuvillan lajikohtainen tuki	242,0	217,5		217,5	89,9 %	-10,1 %	-24,5
08 02 05	**YMP:n strategiasuunnitelmiin kuulumattomat suorat tuet**	**474,0**	**467,1**		**467,1**	**98,5 %**	**-1,5 %**	**-6,9**
08 02 05 01	POSEI ja Egeanmeren pienet saaret (suorat tuet)	444,0	438,4		438,4	98,7 %	-1,3 %	-5,6
08 02 05 02	Yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmä	2,8	1,7		1,7	62,1 %	-37,9 %	-1,1
08 02 05 03	Uudelleenjakotuki	0,2	0,3		0,3	141,6 %	41,6 %	0,1
08 02 05 04	Perustukijärjestelmä	13,0	14,1		14,1	108,4 %	8,4 %	1,1
08 02 05 05	Tuki ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisille maatalouskäytännöille	9,3	8,6		8,6	93,0 %	-7,0 %	-0,7
08 02 05 06	Viljelijöille luonnonhaitta-alueilla myönnetyt tuet	p.m.	0,0		0,0			0,0
08 02 05 07	Nuorten viljelijöiden tuki	0,6	0,7		0,7	117,2 %	17,2 %	0,1
08 02 05 08	Puuvillan lajikekohtainen tuki	0,2	0,2		0,2	91,0 %	-9,0 %	0,0
08 02 05 09	Vapaaehtoinen tuotantosidonnainen tuki	3,6	2,7		2,7	75,1 %	-24,9 %	-0,9
08 02 05 10	Pienviljelijäjärjestelmä	0,3	0,3		0,3	114,5 %	14,5 %	0,0
08 02 06	**Toimintastrategia, koordinointi ja auditointi**	**214,7**	**108,1**	**10,9**	**119,1**	**55,5 %**	**-44,5 %**	**-95,6**
08 02 06 01	Jäsenvaltioiden hyväksi tehtävät rahoitusoikaisut tilien tarkastamista ja hyväksymistä sekä	113,1	14,0		14,0	12,4 %	-87,6 %	-99,1
08 02 06 02	Riitojenratkaisu	p.m.	3,4		3,4			3,4
08 02 06 03	Maataloustukirahasto – Operatiivinen tekninen apu	101,6	90,7	10,9	101,6	100,0 %	0,0 %	0,0
08 02 99	**Aikaisempien ohjelmien ja toimien loppuun saattaminen**	**0,5**	**2,7**		**2,7**	**548,7 %**	**448,7 %**	**2,2**

[1] Varainhoitovuosi = 16.10.2024–15.10.2025, mutta komission suoraan hallinnoimat menot mahdollisia 31.12.2025 asti.

[2] Koskee maksusitoumusmäärärahoja.

		Talousarviomäärärahat [2]	Menot / käyttötarkoitukseensa sidotut tulot 15.10.2025	Käyttö
		milj. euroa	milj. euroa	%
		A	B	C = B/A
	(*) Maatalousalan varaus, mukaan lukien varainhoitovuodelta 2024 siirretyt 366,5 miljoonaa euroa			
08 02 01	Maatalousalan varaus – mukaan lukien edelliseltä varainhoitovuodelta siirretty määrä	646,7	255,3	39,5 %
	(**) Ainoastaan tiedoksi: alkuperäisistä määrärahoista ja käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista toteutetut menot			
08 02 04 01	Kestävyysperusteinen perustulotuki – mukaan lukien käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	18 959,0	18 773,3	99,0 %

	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot [3] [4]	***949,4***	***983,6***	***103,6 %***
6 2 0 0	Euroopan maatalouden tukirahasto – käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka ennakoidaan kerättävän varanhoitovuonna	395,0	427,8	108,3 %
	Edelliseltä varanhoitovuodelta siirretyt käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	554,4	555,8	100,3 %

[1] Varainhoitovuosi = 16.10.2024–15.10.2025, mutta komission suoraan hallinnoimat menot mahdollisia 31.12.2025 asti.

[2] Koskee maksusitoumusmäärärahoja.

[3] Kestävyysperusteisen perustulotuen käyttötarkoitukseensa sidotut tulot talousarviomäärärahojen tarpeen vähentämiseksi.

[4] Mukaan lukien käyttötarkoitukseensa sidotut tulot Yhdistyneen kuningaskunnan osalta, joka oli jäsenvaltio 31.1.2020 saakka.

2. VUODEN 2025 MAATALOUSALAN VARAUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOA KOSKEVIA KOMMENTTEJA

Vuonna 2025 maatalousalan varaus oli 646,7 miljoonaa euroa, mukaan lukien 366,5 miljoonan euron siirtäminen vuoden 2024 talousarviosta. Hyväksyttiin viisi toimenpidettä, joiden arvo on yhteensä 177,5 miljoonaa euroa[1]. Vuoden 2025 talousarviossa on ilmoitettu yhteensä 255,3 miljoonaa euroa maksuja. Kyseiset maksut kattoivat vuonna 2024 hyväksytyistä poikkeustoimenpiteistä johtuvat jäljellä olevat menot sekä ilmoitetut määrät (63,5 miljoonaa euroa), jotka liittyvät vuonna 2025 hyväksyttyyn kiireelliseen rahoitustukeen, jota myönnettiin epäsuotuisista

[1] Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2025/441, annettu 6 päivänä maaliskuuta 2025, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 mukaisesti myönnettävästä kiireellisestä rahoitustuesta epäsuotuisista sääoloista ja luonnonkatastrofeista kärsineille maatalousaloille Espanjassa, Kroatiassa, Kyproksessa, Latviassa ja Unkarissa (EUVL L, 2025/441, 10.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/441/oj), komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2025/1137, annettu 10 päivänä kesäkuuta 2025, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 mukaisesti myönnettävästä kiireellisestä rahoitustuesta epäsuotuisista sääoloista ja luonnonkatastrofeista kärsineille maatalousaloille Tšekissä ja Sloveniassa (EUVL L, 2025/1137, 11.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1137/oj), komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2025/1145, annettu 10 päivänä kesäkuuta 2025, maito- ja sianliha-alojen poikkeuksellisista tukitoimenpiteistä Saksassa (EUVL L, 2025/1145, 11.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1145/oj), komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2025/1485, annettu 24 päivänä heinäkuuta 2025, muna- ja siipikarjanliha-alojen poikkeuksellisista markkinatoimenpiteistä Puolassa (EUVL L, 2025/1485, 25.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1485/oj), komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2025/2061, annettu 10 päivänä lokakuuta 2025, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 mukaisesti myönnettävästä kiireellisestä rahoitustuesta epäsuotuisista sääoloista kärsineille maatalousaloille Bulgariassa, Latviassa, Liettuassa, Unkarissa, Puolassa ja Romaniassa (EUVL L, 2025/2061, 13.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2061/oj).

sääoloista ja luonnonkatastrofeista kärsineille maatalousaloille Espanjassa, Kroatiassa, Kyproksessa, Latviassa ja Unkarissa.

Neljän muun vuonna 2025 hyväksytyn toimenpiteen maksut, joiden kokonaismäärä on 78,9 miljoonaa euroa, rahoitetaan vuoden 2026 maatalousalan varauksesta. Loput 391,4 miljoonan euron määrärahat siirretään näin ollen vuoden 2026 talousarvioon.

3. MAATALOUSTUKIRAHASTON VUODEN 2025 TALOUSARVION ALUSTAVAA TOTEUTUMISTA KOSKEVIA KOMMENTTEJA

YMP:n strategiasuunnitelmien mukaisten alakohtaisten interventiotyyppien (08 02 02) lopullinen täytäntöönpano on budjetoitua vähäisempää (–3,7 prosenttia), mutta se on parantunut merkittävästi edelliseen varainhoitovuoteen verrattuna (–18,6 prosenttia vuoden 2024 lopussa).

Toisaalta YMP:n strategiasuunnitelmiin kuulumattomat markkinoihin liittyvät menot (08 02 03) ovat hieman budjetoitua suuremmat (0,7 prosenttia), mikä kompensoi osittain YMP:n strategiasuunnitelmien määrärahojen vajaakäyttöä.

Alakohtaisten interventioiden ja markkinoihin liittyvien menojen kokonaisuudessaan 58,9 miljoonaa euron vajaakäyttö johtuu muun muassa siitä, että jäsenvaltiot tarvitsevat aikaa mukautuakseen vuodesta 2023 voimassa olleeseen politiikkaan, sekä kriisien kasautumisesta viime vuosina ja muuttuvista kysyntämalleista (sisä- ja ulkomarkkinoilla).

YMP:n strategiasuunnitelmien mukaisten suorien tukien muodossa olevien interventioiden (08 02 04) täytäntöönpano on ollut erinomaista ja ylittää hieman talousarvion (103 prosenttia hyväksytyistä määrärahoista ja 100,3 prosenttia talousarvion mukaisista määrärahoista ja käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista).

Maataloustukirahaston vuoden 2025 talousarviomäärärahojen alustavat menot, mukaan lukien arvioidut, 31. joulukuuta 2025 mennessä täysin toteutuneisiin komission suoraan hallinnoimiin toimiin liittyvät menot, johtavat 888,5 miljoonan euron (2,2 prosentin) ylikäyttöön verrattuna hyväksyttyihin talousarviomäärärahoihin. Kun otetaan huomioon käytettävissä olevat 983,6 miljoonan euron käyttötarkoitukseensa sidotut tulot sekä maatalousalan varaukseen vuodelta 2024 siirretyt 366,5 miljoonaa euroa, maataloustukirahaston määrärahojen vajaakäyttö on yhteensä 461,6 miljoonaa euroa.

Tämä maataloustukirahaston kokonaisylijäämä sisältää 391,4 miljoonaa euroa maatalousalan varauksesta peräisin olevia määrärahoja, jotka siirretään asetuksen (EU) 2021/2116 16 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti vuoden 2026 maatalousalan varaukseen.

Jäljelle jäävä 70,2 miljoonan euron ylijäämä merkitsee maataloustukirahaston käyttötarkoitukseensa sidottuja lisätuloja, jotka siirretään automaattisesti vuodelta 2025 vuodelle 2026 asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 12 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaisesti, mikä vähentää vuoden 2026 talousarviossa tarvittavien määrärahojen määrää.